

Alle landets kommuner

Deres ref.:
Saksbehandler: AGJ
Vår ref.: 09/3186
Dato: 10.11.2009

Brev til kommunene før oppstart av vaksinerings av den generelle befolkningen

Vaksinering av risikogrupper og helsepersonell er nå godt i gang i alle landets kommuner. Helsemyndighetenes inntrykk er at dette går bra de fleste steder, men at det også er en del utfordringer å ta tak i. I dette brevet vil Helsedirektoratet og Folkehelseinstituttet oppsummere noen av de føringene som er gitt fra sentralt hold, samt komme med noen anbefalinger og råd ved oppstart av den allmenne vaksineringsen.

Prioritering

Også for den generelle befolkningen har sentrale helsemyndigheter gitt en prioriteringsrekkefølge. Følgende grupper vaksineres først:

- Husstandsmedlemmer og andre nærkontakter til personer i risikogruppene, særlig personer rundt spedbarn under 6 måneder og rundt gravide i første trimester.
- Personer som har tett kontakt med svinebesetninger.
- Ytterligere prioritering er at man først vaksinerer de yngste. Det betyr at barn tilbys vaksine aller først, før man gir tilbud til eldre aldersklasser. Hvor finmasket kommunene velger å gjøre aldersprioriteringene, vil variere fra kommune til kommune, og det er tilgangen på vaksiner og befolkningens størrelse som vil avgjøre dette.

Det er ikke aktuelt å prioritere spesielle yrkesgrupper utover helse- og omsorgspersonell, som er prioritert for tidlig vaksinasjon sammen med risikogruppene.

I forskrift om nasjonalt vaksinasjonsprogram skal vaksinen tilbys etter retningslinjer fra Nasjonalt folkehelseinstitutt. Kommunen har ansvar for å tilby vaksine til alle personer som oppholder seg i kommunen, også personer på institusjoner som befinner seg i kommunen.

Organisering

Som ved vaksinering av risikogruppene vil det også ved vaksinering av den generelle befolkningen være en utfordring knyttet til tilgang på vaksiner og organisering av vaksineringsen. Det vil også i de kommende ukene være slik at det leveres mellom 150 000 og 500 000 doser vaksine til landet hver uke, som så skal fordeles ut til kommuner og helseforetak. Dette innebærer at det i mange kommuner fremdeles vil ta flere uker før det er nok vaksine til alle som ønsker det.

Kommunene bør organisere vaksineringsen slik at det ikke oppstår lange køer. Som nevnt under overskriften "Prioritering" bør vaksinering av befolkningen følge alderskohorter: Først barn, deretter ungdom og så voksne. Effektive arenaer for vaksinering av de yngste aldersgruppene kan være helsestasjon, skolehelsetjeneste, studiesteder, etc. Effektive

Helsedirektoratet • Divisjon primærhelsetjenester

Avd. beredskap

Agnete Johnsen, tlf.: 24 16 33 08

Postboks 7000 St. Olavs plass, 0130 Oslo • Besøksadresse: Universitetsgata 2, Oslo • Tlf.: 810 20 050
Faks: 24 16 30 01 • Org. nr.: 983 544 622 • postmottak@helsedir.no • www.helsedirektoratet.no

arenaer for vaksinerings av de voksne aldersgruppene kan være større lokaler som idrettshaller, forsamlingslokaler etc. Hvis det er god tilgang på vaksiner til barnegruppene, kan man av pragmatiske grunner vaksinere foreldre som følger små barn til helsestasjon for vaksinerings.

Bedriftshelsetjenesten og vaksinasjon mot ny influensa A (H1N1)

Utnyttelse av den kapasitet bedriftshelsetjenesten representerer er et aktuelt tema, som både har kommet frem i massemedia og i kommunikasjon med blant andre Næringslivets Hovedorganisasjon. Bedriftshelsetjenestens bemanning og roller gjør at det kan være gode grunner for kommunene til å trekke inn denne ressurs i den pågående massevaksinasjonen.

Helsemyndighetene minner om at det er kommunene som er ansvarlige for gjennomføringen av vaksinasjonen. Distribusjonen av vaksiner og nødvendig utstyr til vaksinasjonen gjøres også til kommunene. Det er ikke aktuelt å endre på dette. Initiativ til involvering av bedriftshelsetjenesten vil derfor være opp til den enkelte kommune..

Den gjeldende prioriteringsrekkefølge for vaksinasjon sier at man i allmenn vaksinerings skal starte med de yngste. Dette innebærer at det vil ta noe tid før man kommer til de aldersgrupper som det vil være mest aktuelt for bedriftshelsetjenesten å vaksinere.

Vi vil på denne måten oppfordre kommunene til å vurdere å benytte bedriftshelsetjenesten der det er hensiktsmessig for å sikre at massevaksinasjonen gjennomføres på en rask og smidig måte. I tillegg til den personellressurs bedriftshelsetjenesten representerer, vil også en slik ordning kunne gi mindre fravær og større vaksinedekning, ved at de ansatte kan få vaksinen nær sin arbeidsplass.

Ansvar for vaksinasjon

Folkehelseinstituttet og Helsedirektoratet har fått enkelte henvendelser fra personer som bor i en kommune eller bydel og som har fastlegen sin i en annen, og som på grunn av ulike opplegg for vaksinasjon de to stedene blir stående uten tilbud. I følge forskrift om nasjonalt vaksinasjonsprogram er det kommunen personen bor i som skal sørge for et tilbud om vaksinasjon.

Informasjon

Informasjon til befolkningen er avgjørende for å få til god oppslutning om vaksinasjonen. De to viktigste kanalene vil være en lokal informasjonstelefon der befolkningen kan henvende seg med spørsmål om tid og sted og annet praktisk, samt nettsider med mer utfyllende informasjon. Artikler og intervjuer i lokalmedier, annonser i lokalaviser, plakater og oppslag i nærmiljøet er også gode måter å nå ut til publikum på. Mange kommuner har allerede gode systemer for dette, som forhåpentligvis kan inspirere andre til å gjøre det samme.

Alle aktører i kommunene, både fastleger, skolehelsetjeneste, private aktører og andre må være godt informert om hvordan kommunen vil organisere vaksinasjonen. Dette er viktig selv om ikke alle aktørene har en rolle i vaksinerings, fordi mange av dem uansett vil få spørsmål fra publikum og bør kunne svare.

Helsedirektoratet og Folkehelseinstituttet vil, som ved vaksinerings av risikogrupperne, gjøre det vi kan for å støtte kommunene i informasjonsarbeidet. Vi vil utarbeide og legge på nettet tekster som kan brukes til nettsaker, pressemeldinger, oppslag lokalt eller i annen type publikumsinformasjon. Det mest basale vil bli oversatt til en rekke språk. I tillegg vil vi kjøre en tv-film som skal være lett å forstå for alle, som sier hvorfor du skal vaksinere deg og at du må kontakte kommunen din for mer info.

I tillegg finnes mye publikumsinformasjon på www.pandemi.no, samt pandemi-telefonen som er åpen mandag til fredag fra kl. 9-15.

Distribusjon

De første leveransene med pandemivaksine kom til Norge i midten av oktober. Fra mandag 19. oktober og de to påfølgende ukene fikk hele landet første sending med vaksine. Folkehelseinstituttet får fortsatt ukentlige leveranser av pandemivaksinen på mellom 150 000 og 500 000 doser, og vaksinen blir godkjent, pakket og distribuert fortløpende. Så langt er det sendt ut om lag 750 000 doser til kommuner og helseforetak.

Informasjon om distribusjonen oppdateres løpende på www.fhi.no - [Distribusjon](#). Hver mottaker vil bli varslet om hvor mange doser de mottar via e-post uken før vaksinen blir levert. Transportører fra Europharma kjører ut vaksinene med kjølebiler fra hovedmottaket på Østerås til hele landet. Det er et stort og komplisert arbeid, og det er ikke alltid mulig å forutse hvor mange leveranser hver bil rekker om dagen. Det er derfor dessverre ikke mulig å angi nøyaktig hvilken dag vaksinen kommer til hver kommune. Sjøførene vil imidlertid varsle mottaker senest 2 timer før de er framme på leveringsadressen. Det er veldig viktig at kommunens kontaktperson er tilgjengelig både på telefon i forkant og når kjølebilen kommer. Sjøførene leverer ikke ut vaksinene hvis det ikke er noen der.

Fremover har vi fortsatt som mål at alle kommuner skal få omtrent like god dekning sett i forhold til innbyggertallet. Vi vil imidlertid også ta hensyn til det epidemiologiske bildet og sende noe mer vaksine først til de områdene som er hardest rammet.

En eller to vaksinedoser

Det anbefales nå at alle får én dose vaksine før dose to blir tilbudt. Barn under 10 år og personer med nedsatt immunforsvar bør få tilbud om dose to. Men vi vet fortsatt lite om varigheten av immunitet etter bare en dose. Det kan derfor fortsatt bli aktuelt å tilby hele befolkningen en dose til. Endelig beslutning om antall doser vil bli tatt når det foreligger mer data om effekt og varighet av den første dosen, antagelig i løpet av et par måneder.

Kommunene bes melde spørsmål til Fylkesmennene som kan tas opp med Folkehelseinstituttet og Helsedirektoratet.

Vennlig hilsen

Bjørn Guldvog e.f.
assisterende direktør

Geir Stene Larsen
direktør
Folkehelseinstituttet

Dokumentet er godkjent elektronisk

Kopi:

Fylkesmenn

Helse- og omsorgsdepartementet

Arbeids- og inkluderingsdepartementet

Regionale helseforetak

Fylkesmennene

Kommunenes sentralforbund

Den norske legeforening

Norsk sykepleierforbund

Fagforbundet

Næringslivets hovedorganisasjon

LO

Pasientorganisasjonene